

політичні та соціально-економічні зміни. Після півтора десятка років радикальних змін у всіх сферах життя Болгарія змогла довести Європі, що вона є гідним членом співтовариства. Євроінтеграційний шлях Республіки Болгарія має неоціненне значення і є невід'ємною складовою політичного розвитку Європи. Досвід, що дає нам історія Болгарії є надзвичайно важливим для України, адже ми можемо почерпнути багато важливих елементів на шляху інтеграції своєї національної держави до складу об'єднаної Європи.

Список використаних джерел:

1. Павликівська Т. *Розвиток Республіки Болгарія в контексті євроінтеграції* / Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права ім. короля Данила Галицького. 2010. [с.16-22].
2. Бурдяк В. *Політика постсоціалістичних України і Болгарії в руслі європейської інтеграції та системи безпеки* // Дриновський збірник. 2011. [с.385–398].
3. Тодоров І.Я. *Євроатлантична інтеграція Болгарії як складова модернізаційних процесів* // Дриновський збірник. 2011. [с.373–378].
4. Кирилич В. *Євроінтеграційний шлях Республіки Болгарія: досвід для України* // Політика і час. - 2005. - № 11. [с.42-48].
5. Ліщинський, І. (2016). *Стратегія формування полюсів зростання в Болгарії*. Вісник Тернопільського національного економічного університету, (3), 61-71.
6. Savelyev, Y., Lyzun, M., Kuryliak, V., & Lishchynskyy, I. (2021). *Economic integration of the Visegrad Four and Ukraine in the context of historical narratives and global challenges*. *European Journal of Sustainable Development*, 10(2), 44-44.

Наталія МЕЛЬНИЧУК

студентка Західноукраїнського
національного університету

ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ ІТАЛІЇ

Після Другої світової війни Італія опинилася в скрутному становищі, зазнавши значних руйнувань інфраструктури, промислових об'єктів та житлового фонду внаслідок бойових дій і бомбардувань. Країна переживала економічний колапс, зростання безробіття, нестачу продовольства та інших ресурсів. Ця критична ситуація змусила італійське керівництво шукати нові шляхи відновлення та зміцнення позицій на міжнародній арені. Зближення з країнами Західної Європи розглядалося як можливість відновити політичну та економічну стабільність, подолати наслідки війни та повалення фашистського режиму Беніто Муссоліні, який привів Італію до катастрофи [1].

Прагнення до встановлення миру, демократії та процвітання стали основними мотивами для інтеграції Італії з новими європейськими структурами, що формувалися в повоєнний період. Італійське керівництво усвідомлювало, що входження до об'єднаної Європи не лише дасть змогу посилити вплив країни на континенті, а й забезпечить захист її національних інтереси в рамках наднаціональних інституцій. Крім того, економічні чинники, такі як перспектива доступу до спільного ринку, залучення іноземних інвестицій та передових технологій, стали вагомим стимулом для курсу на європейську інтеграцію.

У повоєнні роки Італія намагалася відновити свій авторитет та позбутися іміджу держави-агресора, яка опинилася на боці переможених у Другій світовій війні. Приєднання до нових об'єднувачих процесів у Західній Європі розглядалося як шлях до реабілітації та повернення в коло провідних європейських держав. Таким чином, історичні обставини, прагнення до миру, демократії та економічного процвітання стали основними рушійними силами, що спонукали Італію до активної участі у формуванні європейських об'єднань.

Італія відіграла важливу роль як одна з шести країн-засновниць Європейського об'єднання вугілля та сталі (ЄОВС) у 1951 році разом із Францією, Західною Німеччиною, Бельгією, Нідерландами та Люксембургом. ЄОВС стало першим наднаціональним утворенням в Європі після Другої світової війни, метою якого була інтеграція вугільної та сталеливарної промисловості країн-учасниць задля забезпечення миру та процвітання в післявоєнний період. Це об'єднання мало на меті уникнення конфліктів через контроль над стратегічно важливими галузями виробництва та створення спільного ринку вугілля та сталі.

Через шість років, у 1957 році, Італія разом з іншими членами ЄОВС підписала Римські договори, які заклали підвалини для заснування двох нових наднаціональних утворень – Європейського економічного співтовариства (ЄЕС) та Євратому (Європейського співтовариства з атомної енергії). ЄЕС мало на меті створення спільного ринку, гармонізацію економічної політики держав-членів, забезпечення вільного пересування товарів, послуг, капіталу та робочої сили між країнами-учасницями. Водночас Євратом був покликаний об'єднати зусилля країн-засновниць у мирному використанні ядерної енергії для цивільних цілей [2].

Участь Італії у створенні цих трьох європейських співтовариств стала важливим кроком на шляху її інтеграції до нових об'єднувачих структур Західної Європи після завершення Другої світової війни. Приєднання до ЄОВС, ЄЕС та Євратому дало Італії можливість долучитися до процесів економічного відновлення, лібералізації торгівлі та розвитку наукових досліджень в атомній сфері на міждержавному рівні.

Після заснування Європейських Співтовариств їхні повноваження поступово розширювалися, охоплюючи дедалі більше сфер діяльності, що вимагало адаптації національного законодавства й політик Італії відповідно до нових викликів. Процес імплементації норм та правил ЄС в Італії відбувався паралельно в різних галузях – економіці, законодавстві, політиці, соціальній сфері тощо.

В економічній сфері Італія поступово відкривала свої ринки для вільного руху товарів, послуг, капіталу та робочої сили з іншими країнами-членами ЄС. Це зумовило необхідність гармонізації італійської податкової, митної та конкурентної політики відповідно до європейських стандартів, а також лібералізації руху капіталів та послуг. Крім того, Італія мусила адаптувати національне законодавство до вимог спільної торговельної політики ЄС та правил функціонування митного союзу.

У сфері законодавства Італія зобов'язана була впроваджувати директиви та регламенти ЄС, які ставали частиною національного права. Це стосувалося широкого кола питань – захисту прав споживачів, охорони довкілля, енергетики, транспорту, сільського господарства, продовольчої безпеки та багатьох інших сфер. Імплементація європейського законодавства в Італії відбувалася шляхом ухвалення нових законів та внесення змін до існуючих нормативно-правових актів.

У політичній сфері Італія долучилася до формування та реалізації спільної зовнішньої політики й політики безпеки ЄС, погоджуючи свої дії на міжнародній арені з позиціями партнерів по Союзу. Італійські дипломати брали активну участь у роботі відповідних інституцій ЄС, зокрема Європейської служби зовнішніх справ. Країна також залучалася до миротворчих місій та операцій ЄС у різних регіонах світу.

Італія представлена в Європейській Комісії, маючи одного з її членів - Комісара з економіки та бюджету. Італійські комісари відігравали помітну роль у різних сферах діяльності ЄС, включно з конкурентною політикою, промисловістю, міграцією тощо.

В Європейському Парламенті Італія має одну з найбільших делегацій - 76 депутатів у періоді 2019-2024 років. Італійські євродепутати входять до різних політичних груп та комітетів, представляючи інтереси країни на рівні єдиного законодавчого органу ЄС.

У Раді Європейського Союзу, де представлені глави держав та урядів країн-членів, Італію регулярно представляє Президент та Прем'єр-міністр на самітах ЄС. Вони беруть участь у визначенні політичних пріоритетів та прийнятті ключових рішень на найвищому рівні.

В Раді ЄС, де міністри різних галузей координують політику, Італія представлена на всіх рівнях залежно від сфери питань, що розглядаються. Італійські міністри беруть участь у виробленні спільної політики Союзу.

Приєднання до єдиного ринку ЄС сприяло зростанню італійського експорту товарів та послуг завдяки усуненню бар'єрів у торгівлі з іншими державами-членами. Водночас підвищилася конкуренція для італійських виробників на внутрішньому ринку [3].

Італія отримала доступ до структурних фондів ЄС, які спрямовувалися на підтримку менш розвинених регіонів, реструктуризацію промисловості та розвиток інфраструктури. Це створило робочі місця та сприяло модернізації економіки.

Запровадження єдиної європейської валюти євро в 1999 році мало як переваги (стабільна валюта, полегшений доступ до ринків ЄС), так і виклики (жорсткі бюджетні правила, втрата інструментів грошово-кредитної політики) для Італії.

Лібералізація руху капіталів та фінансова інтеграція з ЄС стимулювали припливи прямих іноземних інвестицій в італійську економіку, проте також посилили залежність від зовнішнього фінансування.

Італійське суспільство та громадянське суспільство долучилися до загальноєвропейських цінностей поваги до прав людини, демократії, верховенства права та культурної різноманітності.

Участь у програмах ЄС з освіти, науки та культури дозволила розширити академічні та культурні обміни між італійцями та представниками інших країн-членів.

Скасування внутрішніх кордонів у Шенгенській зоні спростило пересування італійських громадян у межах ЄС із метою праці, навчання чи туризму.

Членство в ЄС привело до зростання кількості іммігрантів з інших країн Союзу до Італії, що з одного боку сприяло культурному плюралізму, але з іншого – зумовило певні соціальні виклики та проблеми інтеграції [4].

Невирішеною проблемою досі залишається нездатність багатьох урядів Італії скоротити високий рівень державного боргу та дефіциту бюджету відповідно до фіскальних правил ЄС.

Зростаючі популістські та євроскептичні настрої серед частини італійців та політичних сил ставлять під сумнів подальше поглиблення європейської інтеграції.

Відкритим питанням для Італії є перспективи приєднання до запланованої зони єдиного ринку капіталів та банківського союзу ЄС з метою оздоровлення банківського сектору.

Реформи Європейського Союзу, зокрема зміцнення наднаціонального керівництва в економічній, соціальній та міграційній політиці, матимуть прямий вплив на Італію.

Міграційна криза та безпрецедентні потоки біженців і нелегальних мігрантів з Північної Африки через Середземне море залишаються великим викликом для Італії в рамках ЄС [5].

Список використаних джерел:

1. *Європейська та євроатлантична інтеграція : навч. посіб. / [О. В. Баула та ін. ; за заг. ред. О. М. Лютак] ; Луц. нац. техн. ун-т. — Херсон : Олді-плюс, 2016. — 375 с. : іл., табл. — Бібліогр.: с. 363—377.*
2. *Чанишева Г. І. Щодо поняття та цілей соціальної політики. Правове життя сучасної України: у 3 т.: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 15 трав. 2020 р.), 2020. Т. 2. С. 153–156.*
3. *Яковюк І. В. Історичні передумови і основні етапи європейської інтеграції. Вісн. Акад. прав. наук України. № 4. 2003. С. 82–92. 3.*
4. *Український вимір європейської та євроатлантичної інтеграції : навч. посібник: у 2 кн. / І. В. Артёмов. Ужгород : Закарпатський держ. ун-т. Навчальнонауковий ін-т філософії та євроінтеграції, 2007.*
5. *Бикова А.І., Габро І.В. Інституційне забезпечення та інструменти культурної дипломатії Італії // ACTA DE HISTORIA & POLITICA: SAECULUM XXI. Вип. 5. 2023. С. 55-62*
6. *Ліщинський, Ігор, and Марія Лизун. Концептуальні візії регіональної та глобальної безпеки. Вісник Економіки, no. 2, Nov. 2020, pp. 148–161, <https://doi.org/10.35774/visnyk2020.02.148>.*

Христина САНЬОЦЬКА

*студентка Західноукраїнського
національного університету*

ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ ПОЛЬЩІ

Інтеграційні процеси в Європі в постбіполярний період стали важливим чинником трансформаційних зрушень і еволюції міжнародних відносин. Утворення Європейського Союзу і входження до його складу держав з колишнього комуністичного блоку визначило на сьогодні нову регіональну геополітичну і гео економічну ситуацію.

Мета дослідження є полягає у визначенні й висвітленні основних етапів та напрямків євроінтеграції Польщі.